

©Japaninfo

©Japaninfo

▲ เมเปิ้ลเปลี่ยนสีแดงามริมแม่น้ำราวปลายเดือนพฤศจิกายน

▲ ร้าน Hiranoya เปิดทำการมากกว่า 300 ปี
ที่ย่าน Sagano

อดีตอันลึกลับของ

"ซากาโตะ = อาราชิยาม่า"

แหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของเกียวโต

กัญญา มัทคุโฮะ

นักท่องเที่ยว จากทั่วโลกที่มุ่งหน้ามาญี่ปุ่นเกือบทุกคน จะรู้จัก และอยากมาเยือนอาราชิยาม่าสักครั้ง เพราะอาราชิยาม่านั้นงดงามในทุกฤดูกาล ไม่ว่าจะช่วงซากุระบานในฤดูใบไม้ผลิ ไม้เขียวสดในฤดูร้อน เมเปิ้ลเปลี่ยนสีแดงสดในฤดูใบไม้ร่วง และเมื่อหิมะปกคลุมขาวโพลนไปทั่วขุนเขาในฤดูหนาว อาราชิยาม่างามหาที่ใดเทียบยาก ที่นี่จึงเต็มไปด้วยโรงแรม เรียวกัง ร้านขายของที่ระลึกที่มีคนเบียดเสียดกันตลอดปี น้อยคนนักที่จะรู้ถึงความเป็นมาอันลึกลับของที่นี่

▲ เรือหัวมังกรเข้ามาใกล้ท่าที่กำลังมีพิธีไหว้พระจันทร์

▲ เทศกาล Mifune-sai มีการรำทำเพลง บนเรือล่องไปตามแม่น้ำ

▲ เรือพายล่องแม่น้ำจอดที่ริมแม่น้ำโฮทสุงว่า

▲ เทศกาลชมจันทร์ที่วัด Daikaku-ji เลียนแบบ ชุนนางเฮอัน

▲ ปี 2020 นี้มีการจุดพลุที่ริมแม่น้ำในรอบ 40 ปี

สาวาระจะปฏิเสธ และประท้วงด้วยการอดข้าวอดน้ำจนสิ้นพระชนม์ ไปในปีรุ่งขึ้นก็ตาม จักรพรรดิคัมมูกิไม่ปรานี ยังได้ส่งร่างของเจ้าชาย ไปฝังที่เกาะอาวาจิซึ่งห่างไกลออกไป

หลังจากนั้นเป็นต้นมา เหตุการณ์น้ำสยดสยองก็เกิดขึ้น รอบๆ องค์จักรพรรดิอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากมารดาของทาปีโกะมเหสี วายชนมปีในปี 786 และตัวทาปีโกะเองก็วายชนม์ในปี 788 ตามด้วยการสิ้นพระชนม์ของพระมารดาจักรพรรดิในปีถัดไป การสิ้นพระชนม์ กระทั่งหันของจักรพรรดิโอะโทะโมะโระในปีถัดๆ กัน บรรดาช่างก่อสร้าง วังที่นางาโอะกะเคียว ก็พากันถูกฟ้าผ่าล้มตาย ผู้คนจำนวนมากต้อง เผชิญกับอุทกภัย และโรคระบาด ล้มหมอนนอนเสื่อกันไปตามๆ โหระประจำเมืองทูลความว่าเรื่องร้ายเหล่านี้เกิด จากแรงอาฆาตของ เจ้าชายสาวาระ ให้จัดคนไปกราบไหว้สุสาน และผูกยันต์กันไม่ให้ วิญญาณอาละวาด พร้อมกับกร่ายย้ายเมืองหลวงใหม่อีกครั้ง

เฮอันเคียวหรือเมืองเกียวโตในปัจจุบันจึงเกิดขึ้น และครั้งนี้ มีการมองหาทำเลที่ภูติผีปีศาจไม่กล้าย่างกรายเข้ามา ที่ๆ โหระเลือก ประกอบไปด้วยขุนเขา แม่น้ำ หนองบึง และถนนล้อมสี่ทิศถือเป็น พัทธสีมา (เคกโค) ตามธรรมชาติ พร้อมๆ กันนั้นจักรพรรดิคัมมูกุ ทรง บัญชาให้สร้างศาลชินโตขึ้นมาปกป้องรักษาเมืองทั้งสี่ทิศด้วย โดยเฉพาะประตูผี (คิมง) ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือขึ้น ได้สร้างทั้งศาล ชินโต เช่น ศาลคามิงาโม ศาลชิโมงาโม และวัดพุทธขึ้นมาพร้อมกัน 4 แห่ง ไม่เว้นแม้แต่วัดเอนเรียวกุจิ บนเขาสูงก็ทรงให้สร้างศาลชินโต ขึ้นมาใหม่ด้วย เมื่อเฮอันเคียวสร้างสำเร็จลง ย่านชากาโนะอาราชิยาม่า จึงถือเป็นดินแดนนอกพัทธสีมาเมืองหลวง

ชื่อเต็มๆ ของย่านท่องเที่ยวชื่อดังแห่งนี้คือ “**ชากาโนะ อาราชิยาม่า**” ที่มีประวัติย้อนไปถึงศตวรรษที่ 7 เมื่อจักรพรรดิคัมมูกุ (ค.ศ. 737-806) ทรงมีบัญชาให้ย้ายเมืองหลวง จากนารามายังนางาโอะกะ เคียว ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของตัวเมืองเกียวโต ไม่ไกลนัก จากอาราชิยาม่า ขณะกำลังสร้างเมืองหลวงใหม่ที่นางาโอะกะเคียววัน ในปี 785 พุฉิวาระ ทาเนะทสุงุ ชุนนางใหญ่ ผู้บัญชาการก่อสร้างได้ถูก ปลัดชีวิตโดย โอะโทะโมะ ทสุงุฮิโตะ ชุนนางฝ่ายตรงข้าม จักรพรรดิคัมมูกุ จึงทรงสั่งประหารทั้ง โอะโทะโมะ และพวกทุกคน รวมทั้งได้ทรงจับ เจ้าชายสาวาระโอรสของจักรพรรดิโคไดนิ ไปขังในคุกมืดที่วัดโอะโทะ คุนิเดระ ในข้อหาว่ามีส่วนร่วมวางแผนสังหารด้วย แม้ว่าเจ้าชาย

▲ จากด้านในของโบสถ์วัด Hokyoin

▲ วัด Otogi Nenbutsu-ji ลึกเข้าไปย่าน Sagano

▲ วัด Hokyoin ช่วงปลายฤดูใบไม้ร่วง

▲ สะพาน Togetsu-kyo ซึ่งจักรพรรดิ Kameyama ทรงตั้งชื่อเมื่อมาชม พระจันทร์เต็มดวงบนสะพาน

▲ หิมะตกหนักที่ป่าไผ่เมื่อปี 2017

▲ แม่น้ำโฮทสูกาว่าระยิบระยับไปด้วยแคดที่สาดส่องลงมาโดนหิมะด้านล่าง

▲ ป่าไผ่อันลึบชื่อช่วงฤดูหนาวจะมีการตามไฟงดงาม

▲ แสงอาทิตย์สาดส่องมาจากด้านหลังของป่าไผ่ยามเย็นในฤดูร้อน

นับแต่อดีตกาลมาแล้วที่ซากาโนะอาราชิยาม่า ถูกเรียกว่า "ดินแดนแห่งภูติผีปีศาจ" (มะโค) ก่อนพุทธศาสนาจะเผยแพร่เข้ามาในญี่ปุ่น ลึกลงไปในถ้ำโทริอิโมะโตะก็เคยเป็นป่าช้าที่ผู้คนเอาศพมาทิ้งให้แร้งกาจิกกิน ภายหลังผู้คนจึงร่วมแรงร่วมใจกันขุดศพขึ้นมาเผา สร้างเจดีย์หิน และสุสาน แฝ่สวนกุศลไปให้ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวคือ วัดอาดาจิโนเนมบุทสึจิ ส่วนถ้ำแม่น้ำโฮทสูกาว่า ที่ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมล่องเรือชมร่วมกันนั้น ถูกมองว่าเป็นที่พำนักของภูติผีมีประตูเชื่อมกับอีกโลกหนึ่ง เรื่องราวของผีไม่มีหน้าตา (โนบเพราโบ) ที่ออกผ่นผ่านบ่อยๆ ถ้ำนี้ หรือเรื่องราวของคนรักที่กระโดดน้ำตายที่แม่น้ำโฮทสูกาว่า เนื่องจากชาติตระกูลแตกต่างกัน ตลอดจนเรื่องราวน่ากลัวต่างๆ ที่เชื่อว่ามาจากแรงแค้นของเจ้าชาย

สาวาระ ถูกเล่าขานกันมาปากต่อปากสมัยสร้างเมืองเฮอันเคียวใหม่ๆ หลังวันเวลาผ่านไปไม่นานนัก เฮอันเคียวก็เริ่มสุขสงบ ผู้คนค่อยๆ ลืมเรื่องราวของเจ้าชายสาวาระไปสนิท จักรพรรดิหลายต่อหลายองค์ในสมัยเฮอันได้เสด็จมาเที่ยวชมธรรมชาติแถวนี้ จักรพรรดิซึกาโทรงสร้างพระราชวังสำหรับแปรพระราชฐานขึ้น ที่บริเวณวัดไดคะคุจิ ก่อนจะยกทั้งที่ดิน และวังถวายวัดในภายหลัง พระพันปีหลงโกะซึกาโทรงมีบัญชาให้นำกิ่งซากุระจากเทือกเขาโอะชิโนยามะ ในนารามาปลูก โอรสของพระองค์จักรพรรดิคาเมยามาโทรงสร้างวัง ซึ่งต่อมากลายเป็นวัดเทนริวจิในปัจจุบัน ชุนนางเฮอัน หลายต่อหลายคนก็พากันมาสร้างบ้านพักตากอากาศแถวนี้ ระหว่างที่มาพักพวกเขาได้ประพันธ์เพลงสั้นบรรยายความงามของธรรมชาติที่นั่นขึ้น ประชันกัน จนมีการรวบรวมเป็นบทเพลงสั้น "โองระยามะเฮียกุกุเงิงชู" (เพลงสั้นของกวี 100 คนประพันธ์ และรวบรวมที่เขาสโงระยามะ) นอกจากใบไม้แดง และซากุระแล้ว ทุกฤดูใบไม้ผลิ บรรดาชุนนางเฮอัน ในอาภรณ์งดงามก็ได้จัดกระบวนเรือ ร้องรำทำเพลงไปตามลำน้ำใกล้สะพานโทะงะทสึเคียว ในฤดูร้อนก็มีการนั่งเรือพาย ชมชาวประมงริมแม่น้ำจับปลาด้วย ท่ามกลางแสงไฟจากคบเพลิงที่หัวเรือ ในฤดูใบไม้ร่วงก็มีเทศกาลชมจันทร์ล่องเรือในสระน้ำหน้าวัดไดคะคุจิ อย่างสนุกสนาน การละเล่นของเหล่าชุนนางเฮอันในอดีตนี้ ได้กลายเป็นการละเล่นที่สืบทอดมาจนทุกวันนี้

หลายสิบปีมานี้ อาราชิยาม่า คับคั่งไปด้วยนักท่องเที่ยวต่างชาติจนนักท่องเที่ยวญี่ปุ่น หลายคนเลี้ยงที่จะมาเยือนเพราะไม่ชอบที่จะเบียดเสียด ผู้เขียนเองอาศัยออกจากบ้าน ด้วยรถไฟขบวนแรกไปถึงแต่เช้าตรู่ เลือกลงไปแต่เฉพาะวัดหรือสถานที่ๆ เจาะจงแต่เนิ่นๆ จึงพอจะได้ภาพงามๆ อาราชิยาม่ามาจึงดูห่างไกลจากความงามที่ควรจะเป็นไปอย่างสิ้นเชิง

ฤดูใบไม้ร่วงกำลังจะมาเยือนในอีกไม่กี่สัปดาห์จากนี้ไป ผลจากการระบาดของโควิด-19 ทั่วโลกในขณะนี้ ทำให้อาราชิยาม่าเงียบสงัด อย่างที่ไม่เคยพบในหลายสิบปีที่ผ่านมา ร้านค้าร้านอาหารปิดกิจการไปหลายแห่ง ป่าไผ่ที่เคยเบียดเสียดกันแน่นก็โล่งทำให้พอจินตนาการความงามดั้งเดิมของที่นี่ในสมัยเฮอันได้บ้าง ปีนี้ น่าจะได้ดูต่ากับธรรมชาติที่นี้เต็มปอดก่อนที่นักท่องเที่ยวจะพากันกลับมาในฤดูใบไม้ร่วงปีหน้า

